

TALOUSARVIOALOITE 46/2006 vp

Alkoholiveron tuoton lisääminen

Eduskunnalle

Alkoholijuomien hinnalla on suora vaikutus kansanterveyteen. Väestön enemmistön osalta alkoholin hinnalla ei liene suurta merkitystä alkoholinkulutukseen, koska sitä rajoittavat jo nyt muut syyt. Eniten alkoholin hinta vaikuttaa niiden suurkuluttajien kulutukseen, jotka käyttävät jo nyt pääosan liikenevistä rahoistaan alkoholiin. Nuoret ovat toinen ryhmä, jonka alkoholin kulutukseen hinta merkittävästi vaikuttaa.

Viime vuosikymmenten aikana ovat miedot alkoholijuomat kasvattaneet yhä enemmän suosiotaan. Sen sijaan väkevien alkoholijuomien eläns. viinon kulutuksen suhteellinen osuus oli ennen alkoholiverouudistusta 1980-luvulta asti ollut koko ajan laskussa. Vuonna 2004 toteutetun veroalennuksen seurauksena alkoholin hinta on alin viinoissa, minkä seurauksena viinon kulutus nousi enemmän kuin viinien kulutus. Välittömästi alkoholiveron alennuksen jälkeen viinon myynti nousi 20 prosenttia. Vaikka kasvu on nyt taittunut tai kesän aikana lähes pysähtynyt, liikeväänrään suuntaan on tapahtunut ja se on kansanterveyden kannalta vakava asia. Alkoholiveron alennus teki Suomesta taas viinamaan.

Alkoholin lisääntyneen kulutuksen vaikutukset ovat olleet odotetun mukaisia. Alkoholinkäytön kasvu on kärjistynyt etenkin suurkuluttajien kohdalla. Uudistuksen sosiaali- ja terveystalittisista vaikutuksista ei ole vielä tilastoitua tietoa, mutta suurkuluttajien entistä kovemman alkoholinkulutuksen seuraukset ovat ennakolta arvioita-

vissa. Alkoholismille on tyypillistä lähes täydellisen käytön hallinnan puutteen vuoksi, että alkoholistin juomaputki katkeaa vasta varojen loppumiseen. Pidentyneet ryppyputket tarkoittavat mm. pidempiä ja vaikeampia katkaisuhaittoja, lisääntyviä alkoholipsykooseja ja epileptisiä kohtauksia sekä somaattisia komplikaatioita, kuten infektioita, vammoja, maksavaurioita ja haimataulehduksia. Alkoholin suurkulutuksen lisääntymisen vaikuttaa myös naitiin ja lapsiin kohdistuvaan perheväkivaltaan ja huostaanottoihin.

Surullista kyllä alkoholiveron alennuksella on ollut selvä vaikutus myös nuorten alkoholinkäyttöön. Stakesin koululaiskyselyn mukaan nuoret ovat ruvenneet juomaan kerralla suurempia määriä alkoholia ja kulutus on siirtynyt väkevämpiin juomiin. Tämä ei ole kestävä tilanne.

Tehokasta alkoholinkäyttöön ja kansanterveyteen vaikuttavaa alkoholipolitiikkaa saadaan alkoholin hintaa ja saatavuutta sääntelemällä. Tämän vuoksi Vihreä eduskuntaryhmä esittää väkevien alkoholijuomien veron kiristämistä niin, että uudistuksen jälkeen veroa perittäisiin 50,46 senttiä senttilitralla etyylialkoholia. Tämä tarkoittaisi, että väkevien alkoholijuomien vero palaisi vuoden 2004 uudistusta edeltäneelle tasolle. Muun alkoholiverotuksen pysyessä ennallaan uudistus tarkoittaa palaamista pitkäaikaiseen suomalaiseen politiikkaan, jossa mietoja alkoholijuomia suositetaan väkevien alkoholijuomien kustannuksella.

TAA 46/2006 vp — Tuija Brax /vihr ym.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta korottaa valtion vuoden
2007 talousarvion momentin 11.08.04*

*arvioitua tuottoa 150 000 000 eurolla
nostamalla alkoholiverotusta.*

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Tuija Brax /vihr
Jyrki Kasvi /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Oras Tynkkynen /vihr
Tarja Cronberg /vihr
Rosa Meriläinen /vihr
Johanna Sumuvuori /vihr

Heidi Hautala /vihr
Osmo Soininvaara /vihr
Kirsi Ojansuu /vihr
Janina Andersson /vihr
Merikukka Forsius /vihr
Anni Sinnemäki /vihr
Ulla Anttila /vihr